

**WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA
W ZIELONEJ GÓRZE**

**P L A N
DZIAŁALNOŚCI KONTROLNEJ W ROKU 2019**

ZATWIERDZAM

LUZUSKI WOJEWÓDZKI
INSPEKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA
Mirko Ganecki

Zielona Góra, grudzień 2018

ZAKRES PLANU KONTROLI NA ROK 2019

1.1. Ramy czasowe i terytorialne – obszar objęty planem kontroli.

Niniejszy plan działalności kontrolnej obejmuje swoim zakresem cały obszar województwa lubuskiego, w którego skład wchodzi 2 powiaty grodzkie oraz 12 powiatów ziemskich. Podział kompetencyjny w zakresie kontroli pomiędzy jednostką macierzystą Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze i Delegaturą WIOŚ w Gorzowie Wlkp. przebiega następująco:

- Wydziału Inspekcji WIOŚ kontroluje podmioty zlokalizowane na terenie 8 południowych powiatów (zielonogórskiego miejskiego i ziemskiego, nowosolskiego, wschowskiego, żagańskiego, żarskiego, krośnieńskiego i świebodzińskiego),
- Działu Inspekcji Delegatury WIOŚ w Gorzowie Wlkp. kontrolują podmioty zlokalizowane na terenie 6 powiatów północnych województwa lubuskiego (gorzowskiego miejskiego i ziemskiego, słubickiego, strzelecko-drezdeneckiego, sulęcińskiego i międzyrzeckiego).

Plan działalności kontrolnej opracowywany jest na okres jednego roku w odniesieniu do preliminarza budżetu zadaniowego i aktualnej sytuacji kadrowej Wydziału i Działu Inspekcji, komórek organizacyjnych wspomagających działania inspekcyjne, a także możliwości analitycznych Centralnego Laboratorium GIOŚ.

1.2. Zadania, kompetencje i zobowiązania do przeprowadzania inspekcji

Zadania kompetencyjne do przeprowadzania kontroli zawarte zostały w ustawie z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska t.j. Dz. U. z 2016 poz. 1688 z późn.zm., natomiast zobowiązania o wzajemnej współpracy

zapisane zostały w porozumieniach zawartych pomiędzy Lubuskim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska w Zielonej Górze, a następującymi organami:

- Lubuskim Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej w Gorzowie Wlkp.,
- Lubuskim Wojewódzkim Inspektorem Nadzoru Budowlanego w Gorzowie Wlkp.,
- Lubuskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Gorzowie Wlkp.,
- Lubuskim Wojewódzkim Inspektorem Transportu Drogowego w Gorzowie Wlkp.,
- Lubuskim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Gorzowie Wlkp.,
- Komendantem Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Rybackiej w Gorzowie Wlkp.,
- Komendantem Nadodrzańskiego Oddziału Straży Granicznej w Krośnie Odrz. i Dyrektorem Izby Celnej w Rzepinie,
- Lubuskim Wojewódzkim Lekarzem Weterynarii w Zielonej Górze,
- Okręgowym Inspektorem Pracy w Zielonej Górze,
- Regionalnym Dyrektorem Lasów Państwowych w Zielonej Górze,
- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp.

W związku ze zmianami wprowadzonymi do ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska w sierpniu 2018 r. przewiduje się w renegotjacje i podpisanie porozumień w nowych uwarunkowaniach prawnych.

1.3. Polityka środowiskowa i priorytety działań kontrolnych

Województwo lubuskie położone jest w środkowozachodniej części Polski i zajmuje powierzchnię 13988 km². Od północy graniczy z województwem zachodniopomorskim, od wschodu z województwem wielkopolskim, od południa z województwem dolnośląskim. Granica zachodnia województwa jest granicą państwową z Republiką Federalną Niemiec.

Województwo lubuskie pod względem obszaru jest jednym z trzech najmniejszych województw w kraju. Charakteryzuje się średnim uprzemysłowieniem oraz największym w kraju zalesieniem (blisko 49 %). Pomimo tak wysokiego zalesienia oraz dużej ilości obszarów chronionych występują na terenie województwa różnorodne problemy ekologiczne. Najważniejsze z nich, które wymagają podjęcia wzmożonych działań inspekcyjnych to:

- konieczność dążenia do kompleksowego rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej w obrębie wyznaczonych aglomeracji, a w szczególności na terenach poza aglomeracjami na obszarach wiejskich,
- ograniczenie uciążliwości w postaci tzw. emisji niskiej poprzez modernizację systemów grzewczych umożliwiającym stosowanie paliw energetycznych o wysokiej jakości opałowej oraz termoizolacje eksploatowanych obiektów mieszkalnych i użyteczności publicznej,
- zminimalizowanie uciążliwości związanych z komunikacją drogową – poprzez dalszą rozbudowę dróg krajowych i autostrad odcinających zabudowę mieszkaniową (ograniczenie emisji hałasu i spalin, poprawa jakości powietrza),
- zminimalizowanie prawdopodobieństwa wystąpienia poważnej awarii,

- porządkowanie gospodarki odpadami komunalnymi zgodnie z wymaganiami znowelizowanej ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1289, z póź. zm).
- porządkowanie gospodarki odpadami powstającymi w stacjach demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji,
- porządkowanie gospodarki odpadami zużytych baterii i akumulatorów oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Ponadto, przygraniczne położenie województwa niesie ze sobą problematykę związaną z transgranicznym przemieszczaniem odpadów. Do najważniejszych zadań dotyczących transgranicznego przemieszczania odpadów przewidzianych do realizacji w 2019 r. uznaje się:

- ocenę prawidłowości realizacji międzynarodowego przemieszczania odpadów, w tym niebezpiecznych, w szczególności poprzez kontrolę na terenie województwa lubuskiego instalacji przetwarzających odpady pochodzące z innych Państw Wspólnoty Europejskiej,
- szkolenie służb kontrolujących transgraniczne przemieszczanie odpadów,
- wzajemne przekazywanie informacji o przypadkach nielegalnego transgranicznego przemieszczania odpadów,
- prowadzenie na drogach województwa lubuskiego wspólnych akcji kontrolnych transgranicznego przemieszczania odpadów wraz z Krajową Administracją Skarbową, Strażą Graniczną, Inspekcją Transportu Drogowego, Policją.

Polityka środowiskowa i priorytety wymagające uwzględnienia w planie kontroli uzgadniane są w trakcie spotkań roboczych kierownictwa Inspektoratu z kierownictwem: Wydziału Zarządzania Kryzysowego Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., Departamentu Środowiska Urzędu Marszałkowskiego w Zielonej Górze. Działania Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze związane z zagadnieniami transgranicznego przemieszczania odpadów uzgadniane są z Komendantem Nadodrzańskiego Oddziału Straży Granicznej w Krośnie Odrzańskim, Dyrektorem Krajowej Administracji Skarbowej oraz Lubuskim Wojewódzkim Inspektorem Transportu Drogowego w Gorzowie Wlkp.

W tworzeniu planu kontroli uwzględniane są przede wszystkim wytyczne do planowania działalności organów Inspekcji Ochrony Środowiska w 2019 roku, zatwierdzone przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

W wytycznych tych do najważniejszych zadań w 2019 roku w działalności kontrolnej uznano:

- kontrole planowe polegające na sprawdzeniu wypełniania obowiązków wynikających z przepisów prawa oraz decyzji administracyjnych przez zakłady dla których częstotliwość kontroli została określona przepisami prawa,
- kontrole planowe w zakładach skontrolowanych w poprzednim roku, w których stwierdzono naruszenia, w wyniku których może nastąpić lub nastąpiło zagrożenie lub zanieczyszczenie środowiska określone w klasie 2 od 2.1- 2.4,
- kontrole planowe, których realizacja umożliwi przygotowanie raportów, sprawozdań i realizację zadań kontrolnych wynikających z zawartych porozumień,
- kontrole pozaplanowe,

- sporządzanie raportów i informacji, oraz przekazywanie ich społeczeństwu i organom RP odpowiedzialnym za bezpieczeństwo ekologiczne państwa,
- podejmowanie działań mających na celu likwidację szarej strefy w ochronie środowiska oraz wykrywanie wykroczeń i przestępstw przeciwko środowisku.
- Rozpatrywanie odwołań od decyzji oraz zażaleń na postanowienia wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska oraz skarg na ww. decyzje i zażalenia, skierowanych do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.
- Przyjmowanie i załatwianie skarg, wniosków, w tym wniosków o interwencję i petycji kierowanych do GIOŚ oraz opracowanie informacji w tym zakresie za 2018 r.

1.4. Obowiązujące przepisy

Kompetencje wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska w zakresie kontroli określone zostały w wielu ustawach i wydanych do nich przepisach wykonawczych - rozporządzeniach. Do najważniejszych z nich należą:

- ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1688 z późn.zm.;
- ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz niektórych innych ustaw;
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 519 z późn.zm.;
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1987 z późn.zm.;

- ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1863, z późn.zm.;
- ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1478);
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2017 r. poz. 1566 z późn.zm.);
- ustawa z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1203);
- ustawa z dnia 15 maja 2015 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1951);
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1289);
- ustawa z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz.2134 z późn.zm.);
- ustawa z dnia 29 czerwca 2007 r. o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz.1048);
- ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 668);
- ustawa z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 803 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zużyтым sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1688);

- ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1803)
- ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1928);
- ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2129);
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2018r. poz. 2051);
- w ustawie z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1849 z późn.zm.);
- w ustawie z dnia 19 lipca 2016 r. o dostępie do zasobów genetycznych i podziale korzyści z ich wykorzystania (Dz. U. z 2016 r., poz. 1340);
- w ustawie z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1201);
- ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2018 poz. 954).

Poza wymienionymi aktami prawnymi kontrole podmiotów gospodarczych prowadzone będą w oparciu o inne akty prawne, w których zawarte zostały zadania dla Inspekcji Ochrony Środowiska oraz wymagania wynikające z dyrektyw i rozporządzeń Unii Europejskiej, m.in.:

- rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniającego dyrektywę 1999/45/WE

oraz uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz. Urz. UE L 396 z 30.12.2006, str. 1, z późn. zm.);

- rozporządzenia (WE) nr 648/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie detergentów (Dz. Urz. UE L 104 z 08.04.2004, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 34, str. 48, z późn. zm.),
- rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 689/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. dotyczącego wywozu i przywozu niebezpiecznych chemikaliów (Dz. Urz. UE L 204 z 31.07.2008, str. 1, z późn. zm.),
- rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniającego i uchylającego dyrektywę 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. Urz. UE L 353 z 31.12.2008, str. 1, z późn. zm.);
- rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 995/2010 z dnia 20 października 2010 r. ustanawiającego obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna (Dz. Urz. UE L 295 z 12.11.2010);
- rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 511/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie środków zapewniających zgodność użytkowników w Unii z wymogami wynikającymi z Protokołu z Nagoi dotyczącego dostępu do zasobów genetycznych oraz uczciwego i sprawiedliwego podziału korzyści wynikających z wykorzystania tych zasobów (Dz. Urz. UE L 150 z 20.05.2014, str. 59) i rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/1866 z dnia 13

października 2015 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 511/2014 w odniesieniu do rejestru kolekcji, monitorowania zgodności użytkowników i najlepszych praktyk (Dz. Urz. UE L 275 z 20.10.2015).

1.5. Struktura organizacyjna

Aktualna Struktura organizacyjna w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Zielonej Górze ujęta została w Statucie Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska zatwierdzonym przez Wojewodę Lubuskiego w dniu 29 grudnia 2017 roku.

Zgodnie z wyżej wymienionym statutem w skład Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska wchodzi następujące komórki organizacyjne i samodzielne stanowiska pracy:

- Wydział Inspekcji,
- Wydział Monitoringu Środowiska
- Laboratorium
  - Pracownia w Zielonej Górze,
  - Pracownia w Gorzowie Wlkp.,
- Wydział Budżetu, Finansów i Egzekucji Należności Pieniężnych,
- Wydział Administracyjno – Techniczny i Zamówień Publicznych,
- Wydział Organizacji, Kadr i Szkoleń,
- Samodzielne stanowisko pracy ds. archiwum,
- Samodzielne stanowiska pracy ds. prawnych,
- Samodzielne stanowisko pracy ds. obronnych i ochrony informacji niejawnych,
- Samodzielne stanowisko pracy ds. bhp i ppoż.,

- Delegatura w Gorzowie Wielkopolskim,
  - Dział Inspekcji
  - Samodzielne stanowisko pracy ds. administracyjno – technicznych.

W związku ze zmianami wprowadzonymi do ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska w sierpniu 2018 r. przewiduje się zmianę statutu i organizacji pracy WIOŚ od 1 stycznia 2019 r. W strukturach WIOŚ Zielona Góra pozostaną komórki organizacyjne: Wydział i Dział Inspekcji oraz komórki obsługi. Przewiduje się powołanie nowego wydziału ds. zwalczania przestępstw przeciwko środowisku. Nowa struktura organizacyjna w tym nowy wydział będzie zgodna z Rozporządzeniem Ministra Środowiska do ustawy o IOS, dotyczącym struktury organizacyjnej Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony Środowiska (aktualnie procedowany w Rządowym Centrum Legislacyjnym).

1.6. Zakres działań kontrolnych

Zgodnie z wytycznymi GIOŚ wynikającymi z realizacji Projektu PL03 – Projekt: Monitoring efektów realizacji Projektu PL 0100 „Wzrost efektywności działalności IOŚ na podstawie doświadczeń norweskich”, znajdujące się w ewidencji Inspektoratu podmioty podzielone zostały na pięć kategorii ryzyka wpływu na stan środowiska.

Do poszczególnych kategorii zaliczone zostały:

Kategoria I – ryzyko najwyższe – kontrole prowadzone co roku:

1. zakłady dużego ryzyka wystąpienia awarii (ZDR),
2. zakłady przetwarzania zużytego sprzętu elektronicznego i elektrycznego,
3. zakłady przetwarzania zużytych baterii lub zużytych akumulatorów,
4. stacje demontażu pojazdów,
5. instalacje energetycznego spalania paliw stosujące ciężki olej opałowy,

6. zakłady podlegające kontroli z zakresu transgranicznego przemieszczania odpadów w przypadku zezwolenia wstępnego na przywóz odpadów niebezpiecznych – jeżeli w roku poprzedzającym wykonanie planu nie funkcjonuje zezwolenie na przywóz odpadów do instalacji i nie toczy się postępowanie w sprawie jego wydania, wówczas można nie uwzględniać zakładu w planie kontroli,
7. wielkoprzemysłowe fermy tuczu trzody chlewnej.

Kategoria II – ryzyko wysokie – nie rzadziej niż raz na 3 lata:

1. zakłady zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR),
2. zakłady podlegające rozporządzeniu nr 166/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie PRTR,
3. instalacje IPPC stwarzające największe zagrożenie, podlegające pod Dyrektywę IED z uwagi na ustawowy wymóg kontroli co najmniej raz na 3 lata.

Kategoria III – ryzyko średnie – kontrole prowadzone co 4 lata.

Kategoria IV – ryzyko niskie – kontrole prowadzone co pięć lat lub rzadziej.

Przyporządkowanie zakładów do III i IV kategorii następuje w oparciu o wynik analizy wielokryterialnej wykonanej po przeprowadzeniu kontroli.

Kategoria V – pozostałe instalacje nie objęte systemem planowania rocznego:

a) zakłady kontrolowane tylko w zakresie:

- substancji zubożających warstwę ozonową (SZWO),
- chłodniczych niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych (F – gazów),

- genetycznie modyfikowanych organizmów (GMO),
- gmin z zakresu ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,
- organizacji odzysku,
- wprowadzania baterii,
- wprowadzania sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- b) zakłady podlegające kontroli w zakresie nadzoru rynku,
- c) podmioty prowadzące działalność wytwórczą w rolnictwie/warzywnictwie/sadownictwie/upraw rolnych – podlegające kontroli IOŚ,
- d) zakłady podlegające kontroli w zakresie zawartości siarki w paliwie (jednostki pływające – statki),
- e) podmioty korzystające ze środowiska, nieposiadające/nieprowadzące instalacji.

Zgodnie z Informatycznym Systemem Kontroli (ISK) po zakończeniu każdej kontroli prowadzona jest analiza wielokryterialna oddziaływania zakładu na środowisko, która warunkuje przypisanie zakładu do określonej kategorii.

W roku 2019 założono, że średni czas trwania poszczególnych kontroli wynosić będzie:

➤ kontrola terenowa kompleksowa	56 godzin - 7 dni roboczych;
➤ kontrola terenowa problemowa	40 godzin - 5 dni roboczych;
➤ kontrola terenowa interwencyjna	32 godziny - 4 dni robocze;
➤ kontrola dokumentacyjna	16 godzin - 2 dni robocze.

Zestawienie liczby podmiotów znajdujących się w ewidencji WIOŚ przyporządkowanych do poszczególnych kategorii, przedstawia poniższa tabela:

Kategoria ryzyka	Zielona Góra	Gorzów Wielkopolski	Razem
I	21	13	34
II	40	29	69
III	189	104	293
IV	1496	740	2236
Razem	1746	886	2632
V	1442	1197	2639
Razem	3188	2083	5271

1.7. Zasoby kadrowe

Stan zatrudnienia w Wydziale i Dziale Inspekcji na dzień 10 grudnia 2017 roku przedstawia poniższa tabela.

Lp	Stanowisko	Ilość zatrudnionych	
		Wydział Inspekcji WIOŚ w Zielonej Górze	Dział Inspekcji Delegatury WIOŚ w Gorzowie Wlkp.
1.	Naczelnik/Kierownik	1	1
2.	Z-ca Naczelnika/ Kierownika	1	1
3.	Główny specjalista	2	0
4.	Starszy specjalista	0	3
5.	Starszy inspektor ochrony środowiska	6	2
6.	Inspektor ochrony środowiska	5	4
	Razem:	15	11
	Ogółem:	26	

Aktualnie spośród 26 zatrudnionych pracowników jedna osoba korzysta z urlopu wychowawczego, jedna przebywa na urlopie rodzicielskim oraz dwie osoby przebywają na długotrwałym zwolnieniu lekarskim.

W związku z powyższym odliczając należny każdemu pracownikowi 26 -dniowy urlop wypoczynkowy oraz zakładając 10 - dniową absencję chorobową, obliczono przewidywany czas pracy pracowników Wydziału i Działu Inspekcji w 2019 roku.

- Czas pracy pracowników Wydziału Inspekcji:

$$T = 12 \times (252-26-10) = \mathbf{2592 \text{ dni}}$$

- Czas pracy pracowników Działu Inspekcji:

$$T = 8 \times (252-26-10) = \mathbf{1728 \text{ dni}}$$

- Łączny czas pracy przewidywany na przygotowanie i przeprowadzenie kontroli, załatwienie spraw interwencyjnych, opracowanie zarządzeń pokontrolnych i decyzji administracyjnych wyniesie:

$$T = 2\,592 + 1\,728 = \mathbf{4\,320 \text{ dni}}$$

Przy założeniu, że 40% czasu pracy przeznaczone będzie na: załatwianie skarg i interwencji, kontroli na wniosek, udziału w szkoleniach, uczestnictwie w posiedzeniach rad powiatów i gmin oraz akcjach kontrolnych wspólnych z innymi służbami, faktyczny czas pracy przeznaczony na planowe działania kontrole wyniesie:

$$T = 0,60 \times 4\,320 = \mathbf{2\,592 \text{ dni.}}$$

Czas ten pozwala na przeprowadzenie następującej ilości planowych kontroli - przy założeniach przyjętych w punkcie 1.6 niniejszego planu:

- 40 kontrole terenowe kompleksowe (40 x 7 = 280 dni)
- 360 kontroli terenowych problemowych (360 x 5 = 1 800 dni)

- 256 kontroli w oparciu o dokumenty (256 x 2 = 512 dni)

Razem - 2 592 dni

W 2019 roku planowane jest przyjęcie do pracy i wyszkolenie nowych inspektorów ochrony środowiska. Ilość kontroli może wzrosnąć adekwatnie do liczby nowozatrudnionych i wyszkolonych Inspektorów. W związku z powyższym zaistnieje potrzeba wykonania korekty do planu w trakcie jego realizacji.

1.8. Budżet

Zgodnie z preliminarem projektu budżetu państwa na rok 2019 na realizację funkcji Nr 12 „Środowisko”, działania 12.1.3.2 „Działalność kontrolna w zakresie ochrony środowiska” przewidziano kwotę 2 339 tys. zł. Z tej kwoty na całkowite pokrycie wynagrodzeń rocznych wraz z pochodnymi z uwzględnieniem dodatkowego wynagrodzenia rocznego oraz dodatkowym odpisem na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych przewidziane jest 1 567 tys. zł. Ponadto w bilansie wydatków należy uwzględnić częściowe wynagrodzenie roczne wraz z pochodnymi współdziałających z Wydziałem Inspekcji pracowników Wydziałów: Budżetu, Finansów i Egzekucji Należności Pieniężnych, Administracyjno-Technicznego, samodzielnych stanowisk pracy oraz Kierownictwa WIOŚ w kwocie – 446 tys. zł.

Na działalność inspekcyjną, uwzględniając opłaty stałe (energia elektryczna, ciepła, pobór wody i odprowadzanie ścieków, usługi pocztowe itp.) zostaje 326 tys. zł. Przyjmując, że tylko w 50% wyjazdów kontrolnych inspekcji uda się logistycznie połączyć oraz zakładając, że do kontrolowanego podmiotu trzeba będzie dojechać dwa razy, potrzebne będzie zorganizowanie ok. 600 wyjazdów. Średnia odległość kontrolowanych zakładów od siedziby Inspektoratu i Delegatury

wynosi 60 km (dojazd i powrót – 120 km). Przy przyjęciu obowiązującej w rozliczeniach ryczałtowej stawki 0,8358 zł/km na koszty transportu dla Wydziału i Działu Inspekcji zabezpieczyć należy kwotę:

$$600 \times 120 \times 0,8358 = 60178\text{zł.} - \text{przyjęto } 60\ 000 \text{ zł.}$$

Do planowanych zadań doliczyć należy wyjazdy związane z interwencjami, dotyczącymi awaryjnego zanieczyszczenia. Średnia ilość takich wyjazdów w roku wynosić może do 400. Są to z reguły wyjazdy jednodniowe, a długość przejechanych kilometrów można przyjąć analogiczną jak dla kontroli planowanych. W związku z powyższym na ww. cele należy dodatkowo zabezpieczyć 40 000 zł.

Reasumując, łączne koszty transportu na rzecz inspekcji, bez partycypacji w kosztach ogólnych transportu, wyniosą ok. 100 000 zł.

Przyjmując założone w planie pracy kontrole z pomiarami: jakości odprowadzanych ścieków (min. 20 kontroli), emisji zanieczyszczeń do powietrza (min. 5 kontroli), zanieczyszczenia powierzchni ziemi oraz hałasu (min. 55 kontroli), zaplanowano na nie koszty w wysokości 72 000zł.

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że działalność kontrolna Wydziału i Działu Inspekcji, bez uwzględnienia kosztów stałych pochłonie ok. 172 000 zł.

2. OGÓLNA OCENA ZAGADNIEŃ DOTYCZĄCYCH ŚRODOWISKA

2.1. **Stan środowiska w województwie**

Stan środowiska w województwie lubuskim przedstawiony został w opracowaniu pt. „Stan środowiska w województwie lubuskim w latach 2016-2017”, które ukazało się w ramach Biblioteki Monitoringu Środowiska w 2018 roku. Autorami

poszczególnych rozdziałów opracowania byli w większości pracownicy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze oraz Delegatury WIOŚ w Gorzowie Wlkp.

Na podstawie analiz i wniosków zawartych w poszczególnych rozdziałach stwierdzić można, że stan środowiska w województwie lubuskim ulega sukcesywnej poprawie, m.in. na skutek realizacji wielu inwestycji proekologicznych.

2.2. Tematyczne zagadnienia ochrony środowiska na obszarze województwa

2.2.1. Ochrona powietrza

Głównym źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza w województwie lubuskim jest emisja antropogeniczna (wynikająca z działalności człowieka), na którą składa się niska emisja z sektora bytowania ludzi, emisja z działalności przemysłowej, oraz emisja powodowana przez środki komunikacji. Naturalne procesy zachodzące w przyrodzie (emisja naturalna) mają znaczenie marginalne i w niewielkim stopniu oddziałują na jakość powietrza atmosferycznego w województwie.

Na jakość powietrza bardzo duży wpływ ma emisja powierzchniowa tzw. emisja niska, ze źródeł takich jak: systemy grzewcze domowe, małe kotłownie, warsztaty rzemieślnicze itp. Wielkość tej emisji jest trudna do oszacowania a jej udział w ogólnej emisji zanieczyszczeń zależy od nasycenia sieci ciepłowniczej na danym obszarze.

Drugim ważnym źródłem wpływającym na jakość powietrza jest emisja liniowa pochodząca ze spalania paliw w silnikach maszyn i samochodów. Rosnąca ilość maszyn i pojazdów, a tym samym zwiększona aktywność inwestycji stanowi coraz

większy problem, nie tylko ze względu na zanieczyszczenie powietrza, ale także z powodu emisji hałasu.

Pomiary emisji wykazały, podobnie jak w latach ubiegłych, że głównym problemem w zakresie zanieczyszczenia powietrza w województwie lubuskim są wysokie stężenia pyłu zawieszonego PM10 oraz zawartego w nim benzo(a)pirenu.

W wyniku wykonanych ocen wyodrębniono obszary przekroczeń w województwie lubuskim dla których wymagany jest program ochrony powietrza:

- **strefa m. Gorzów Wlkp.**

- klasa C – ze względu na: ponadnormatywną liczbę przekroczeń dopuszczalnego poziomu 24-godzinnego pyłu zawieszonego PM10 oraz przekroczenie średniorocznej wartości stężeń docelowych dla benzo(a)pirenu – w 2016 r. i w 2017 r.

- **strefa m. Zielona Góra**

- klasa C – ze względu na przekroczenie średniorocznej wartości stężenia docelowego dla benzo(a)pirenu – w 2016 r. i w 2017 r.

- **strefa lubuska**

- klasa C – ze względu występowanie w ciągu roku ponadnormatywnej ilości przekroczeń dopuszczalnego średniodobowego stężenia pyłu zawieszonego PM10, przekroczenie wartości docelowej stężenia średniorocznego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 oraz ponadnormatywną liczbę dni (średnia z 3 lat) ze stężeniem ozonu powyżej 120 µg/m³ – w 2016 r.

- występowanie w ciągu roku ponadnormatywnej ilości przekroczeń dopuszczalnego średniodobowego stężenia pyłu zawieszonego PM10, przekroczenie wartości docelowej stężenia średniorocznego arsenu,

przekroczenie wartości docelowej stężenia średniorocznego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 – w 2017 r.

Ponadto w obydwu latach, na obszarze wszystkich trzech stref, stwierdzono przekroczenie poziomu celu długoterminowego, określonego w odniesieniu do stężenia ozonu (8-godz. średnia krocząca) oraz na obszarze strefy lubuskiej w świetle oceny dokonywanej pod kątem ochrony roślin stwierdzono stężenia ozonu przekraczające poziom celu długoterminowego, do roku 2020.

W 2017 roku w ramach działań prewencyjnych wykonano 122 kontrole sprawdzających przestrzeganie przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji substancji i energii do powietrza.

2.2.2. Ochrona wód

Jakość i stan zasobów wód na terenie województwa lubuskiego jest wynikiem presji związanej z poborem wody, odprowadzaniem do wód ścieków komunalnych i przemysłowych oraz z dopływem zanieczyszczeń z tzw. punktowych źródeł przemysłowych oraz przestrzennych źródeł rolniczych.

Ze względu na tranzytowe i przygraniczne położenie, znaczący wpływ na jakość wód na terenie województwa lubuskiego wywierają różnego rodzaju źródła zanieczyszczeń, usytuowane w zlewni rzeki Odry na terenie województw: wielkopolskiego, dolnośląskiego, opolskiego, śląskiego, a także Czech i Niemiec.

W ostatnich 20 latach - wskutek restrukturyzacji przemysłu oraz w związku z ograniczeniem ilości ścieków nieoczyszczonych wprowadzanych do wód ze źródeł przemysłowych – nastąpiło zmniejszenie ilości przemysłowych źródeł zanieczyszczeń. Ograniczono także presję ścieków komunalnych, poprzez budowę nowoczesnych, wysokosprawnych oczyszczalni ścieków oraz modernizację

oczyszczalni istniejących. W efekcie nastąpił wzrost znaczenia emisji zanieczyszczeń, których źródła zlokalizowane są na terenach wiejskich. Bardzo istotne, szczególnie na obszarach wiejskich, dla jakości wód mniejszych rzek i cieków wodnych, są występujące dysproporcje pomiędzy wyposażeniem miejscowości w systemy wodociągowe i kanalizacyjne, co skutkuje emisją nieoczyszczonych ścieków.

Poza punktowymi miejscami odprowadzania ścieków istotnym dla jakości wód problemem są przestrzenne źródła zanieczyszczeń, tj. opady atmosferyczne wprowadzające do wód zanieczyszczenia z powietrza oraz spływy powierzchniowe z pól, pastwisk i łąk, które stanowią znaczące źródło substancji biogenych.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze w 2017 r., podobnie jak w latach 2010-2016, prowadził monitoring wód powierzchniowych zgodnie z zapisami: Ramowej Dyrektywy Wodnej 2000/60/WE (RDW), rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. poz. 1550) wraz z uwzględnieniem nowelizacji ww. rozporządzenia z dnia 21 listopada 2013 r. (Dz. U. poz. 1558) oraz zgodnie z wytycznymi GIOŚ.

Na obszarze województwa lubuskiego wydzielonych zostało 205 jednolitych części wód powierzchniowych (jcwp) rzecznych oraz 60 jcwp jeziornych, przy czym w ujęciu zlewniowym w województwie znajduje się 217 zlewni jcwp powierzchniowych, w tym 212 zlewni jcwp rzecznych oraz 5 zlewni jcwp jeziornych. Wody Województwa Lubuskiego należą do Obszarów Dorzecza Odry w granicach 3 regionów wodnych Środkowej Odry, Warty, Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego.

W 2017 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze prowadził na terenie województwa lubuskiego badania 73 jcwp rzecznych w 74 punktach pomiarowo-kontrolnych (ppk). W wodach powierzchniowych rzecznych wykonano oznaczenia substancji priorytetowych — w 42 ppk w ramach monitoringu diagnostycznego, w tym diagnostycznego na obszarach chronionych przeznaczonych do ochrony siedlisk i gatunków. Ponadto w 32 ppk rzecznych 12-krotnie pobrano próbki wody na potrzeby dokonania oznaczeń ze względu na przekroczone w latach ubiegłych wartości granicznych dla WWA: sumy benzo(g,h,i)peryleny oraz indeno(1,2,3-cd)pireny oraz ze względu na stwierdzone w poprzednich latach przekroczenia.

Ocena stanu wód rzecznych w roku 2017

Po ocenie stanu/potencjału jcwp, stanu chemicznego oraz po dokonaniu oceny spełnienia wymagań określonych dla obszarów chronionych (jeśli jcwp na takowych występują), został oceniony stan jcwp. Spośród wszystkich 103 badanych jcwp w 2017 r., ocenę stanu wykonano dla 100 jcwp, z czego żadna nie charakteryzowała się stanem dobrym, a wszystkie stanem złym (100%). W 3 jcwp nie było możliwe określenie stanu, co najczęściej spowodowane było brakiem oceny stanu chemicznego, przy równoczesnym dobrym stanie/potencjale ekologicznym i spełnionych wymaganiach dla obszaru chronionego.

W latach 2016-2017 służby kontrolne WIOŚ przeprowadziły łącznie 329 kontroli instalacji związanych z oczyszczaniem ścieków komunalnych, w tym 112 stanowiły kontrole terenowe oraz 217 kontrole dokumentacyjne związane z analizą wyników badań przesyłanych przez podmioty zobowiązane. W ogólnej liczbie kontroli terenowych, 28 stanowiły kontrolne na wniosek i interwencję osób i podmiotów zaniepokojonych niewłaściwą pracą urządzeń oczyszczających.

2.2.3. Ochrona przed hałasem

Na terenie województwa lubuskiego większość podmiotów prowadzących działalność gospodarczą powoduje uciążliwą emisję hałasu tylko dla najbliższego otoczenia. W latach 2016- 2017 przeprowadzono 89 kontroli z pomiarami emisji hałasu do środowiska (część w ramach interwencji). Pomiary zostały wykonane w 153 punktach (w tym w 47 punktach w porze nocnej). Najczęściej kontrolowane podmioty gospodarcze dotyczyły branży usług i handlu, branży drzewnej, metalowej budowlanej, produkcyjnej oraz transportowej.

Spośród skontrolowanych podmiotów, 24 posiadało decyzję o dopuszczalnym poziomie emisji hałasu. Na podstawie przeprowadzonych pomiarów w 13 zakładach wykazano niedostosowanie do wydanych decyzji. Część badań przeprowadzonych w ramach działań kontrolnych wykazała przekroczenia dopuszczalnych wartości równoważnego poziomu dźwięku LAeq emitowanego do środowiska, przez podmioty nie posiadające jeszcze decyzji. Stwierdzenie przekroczeń stanowi podstawę do podjęcia działań administracyjnych w celu wydania decyzji o dopuszczalnym poziomie emisji hałasu. Wzrost zarówno znajomości jak i egzekwowania prawa ochrony środowiska w zakresie ochrony przed hałasem skutkują tendencją malejącą przekroczeń dopuszczalnych wartości emisji hałasu obiektów przemysłowych.

2.2.4. Pola elektromagnetyczne

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze prowadzi badania promieniowania elektromagnetycznego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, w sposób określony rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12

listopada 2007 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2007 r. poz. 1645).

Przedmiotem prowadzenia pomiarów monitoringowych w świetle obowiązujących przepisów jest sprawdzenie dotrzymania poziomu dopuszczalnego pola elektromagnetycznego (składowej elektrycznej w przedziale częstotliwości od 3 MHz do 3 000 MHz) w środowisku, z wyłączeniem miejsc niedostępnych dla ludności.

Oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji zmian dokonuje się w miejscach dostępnych dla ludności w:

- centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tys.,
- pozostałych miastach,
- na terenach wiejskich.

Na obszarze województwa lubuskiego wyznaczone zostały punkty pomiarowe dla każdego z ww. obszarów (łącznie 45 na rok). W każdym z tych punktów badania powtarzane są co 3 lata.

Na podstawie wyników uzyskanych w latach 2016 – 2017 oraz w latach poprzednich w żadnym punkcie pomiarowym nie stwierdzono występowania promieniowania elektromagnetycznego o wartości natężenia elektrycznego przekraczającego poziom dopuszczalny [7 V/m]. Zmierzone wartości PEM w 2017 r. wahały się w granicach od <0,4 V/m (poniżej czułości sondy pomiarowej) do 2,59 V/m (w punkcie pomiarowym zlokalizowanym w Gorzowie Wlkp.). W 2016 r. najwyższy zmierzony poziom składowej elektrycznej wyniósł 1,61 V/m (w punkcie pomiarowym zlokalizowanym w Zielonej Górze). W latach 2016-2017 najwyższe natężenie PEM w kategorii pozostałych miast odnotowano w 2017 r. w Strzelcach Krajeńskich (1,16

V/m). Na terenach wiejskich najwyższy poziom PEM uzyskano w 2017 r. w Słońsku – 1,04 V/m.

W minionych latach oraz w roku bieżącym objęto nadzorem kontrolnym większość instalacji stanowiących źródło PEM na terenie województwa lubuskiego. W roku 2017 przeprowadzono 293 kontrole dokumentacyjne oparte na analizie badań automonitoringowych dotyczących promieniowania elektromagnetycznego.

2.2.5. Ochrona powierzchni ziemi

W latach 2016-2017 kontynuowano działalność zmierzającą do rekultywacji terenów zdegradowanych działalnością człowieka. W fazie przygotowania są zadania rekultywacji terenów po byłych składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne w miejscowościach Czyżówek, Dryżyna, Bobrowniki, Górki Noteckie i Miocin Dolny. W fazie realizacji znajdują się rekultywacje terenów po byłych składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne w miejscowościach Kielcz, Buczyny i Gozdnicza. Zakończono rekultywacje terenów po byłych składowiskach odpadów w miejscowości Łęknica, Drzeńsk Mały i Chrobrów.

Tereny po byłych składowiskach rekultywowane są zgodnie z przyjętym i zatwierdzonym kierunkiem rekultywacji. Najczęściej przyjmowanym kierunkiem rekultywacji w warunkach woj. lubuskiego jest kierunek leśny polegający na zalesieniu terenu bądź jego zadrzewieniu i zakrzewieniu.

Wszystkie obiekty związane ze składowaniem odpadów przewidziane do zamknięcia i rekultywacji województwa lubuskiego znajdują się pod nadzorem służb inspekcyjnych WIOŚ.

2.2.6. Gospodarka odpadami komunalnymi

W 2017 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze oraz Delegatura WIOŚ w Gorzowie Wielkopolskim w ramach ogólnokrajowego cyklu kontrolnego przestrzegania przez gminy przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, wytypował do kontroli gminy, które nie zostały objęte kontrolą w poprzednich latach oraz utworzone przez te gminy Punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK).

Kontrolą objęto łącznie 10 gmin, co stanowi 12,2 % spośród 82 gmin województwa lubuskiego. Przy wyborze gmin do kontroli kierowano się położeniem geograficznym gminy, charakterem funkcjonowania gminy (miejski, wiejski, wiejsko-miejski).

Najważniejsze wnioski i spostrzeżenia z przeprowadzonych w roku 2017 kontroli gmin:

- kontrolowane Gminy przesyłały terminowo sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi przekazywanych do marszałka województwa i do WIOŚ, napływały także korekty sprawozdań, które zwykle nie miały wpływu na wyliczone poziomy,
- w latach 2013-2016 kontrolowane gminy w większości osiągały wymagane poziomy, a tym które nie osiągnęły poziomów została (wydano 5 decyzji) lub będzie wymierzona kara pieniężna,
- tylko jedna (Gmina Cybinka) z kontrolowanych 10 gmin wyłoniła podmiot odbierający odpady komunalne w trybie zamówienia z wolnej ręki na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych,
- gminy nadal mają problemy z egzekwowaniem od wszystkich właścicieli nieruchomości złożenia wymaganych deklaracji,
- gminy mają trudności z ustaleniem mieszkańców w zabudowie wielorodzinnej, którzy zadeklarowali segregację odpadów, a faktycznie tego nie robią,
- wszystkie kontrolowane gminy wprowadziły obligatoryjne uchwały,

- trzy gminy wprowadziły dodatkowo pobór opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w drodze inkasa – sołtysów wsi wyznaczono na inkasentów,
- wszystkie kontrolowane gminy wprowadziły stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi uzależnioną od liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość,
- w Gminie Przytoczna podmiot zarządzający PSZOK w latach 2015-2016 nie posiadał decyzji na zbieranie odpadów na terenie działki nr 207/112 obręb Przytoczna na lata 2015-2016,
- w dwóch gminach (Przewóz i Niegosławice) odpady zbierane selektywnie odbierane były z tzw. „gniastd”, a nie bezpośrednio od właścicieli nieruchomości,
- wspólne miejsca gromadzenia odpadów komunalnych w zabudowie wielorodzinnej utrudniają zachowanie ustalonych zasad segregacji odpadów,
- jedna ze skontrolowanych gmin (Gmina Brzeźnica) nie utworzyła stacjonarnego punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK),
- na przykładzie Gminy Brzeźnica (gmina wiejska) widać, że nie wszyscy mieszkańcy mają wystarczającą wiedzę i informację na temat właściwego gospodarowania odpadami, brak odpowiedniej świadomości a także brak PSZOK powoduje powstawanie nielegalnych „dzikich wysypisk” odpadów.

Lubuski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska wydał 7 zarządzeń pokontrolnych dla Gmin, w których stwierdzono uchybienia obligując je do usunięcia nieprawidłowości oraz jedno zarządzenie pokontrolne dla podmiotu prowadzącego gminny PSZOK.

Ponadto Lubuski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska wystąpił do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. o podjęcie działań zgodnie z kompetencjami, w związku z tym, że na działce będącej własnością Gminy Brzeźnica

stwierdzono obecność tzw. „dzikiego wysypiska”, na którym porzucane są odpady pochodzące ze strumienia odpadów komunalnych.

Dodatkowo w 2017 roku przeprowadzono 7 kontroli Gmin, które nie osiągnęły wymaganego poziomu w celu weryfikacji danych zawartych w sprawozdaniach z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi. Po zakończeniu tych kontroli Lubuski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska wymierzył 5 administracyjnych kar pieniężnych za niewykonanie obowiązku ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz jedną karę za niewykonanie obowiązku osiągnięcia poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.

3. WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KONTROLNEJ ZA OSTATNIE LATA

Ocenie poddano wyniki działalności kontrolnej za rok 2017, który został w pełni zbilansowany.

3.2. Cele i zadania

Cele i zadania działalności kontrolnej w 2017 roku zostały określone w wytycznych do planowania działalności organów Inspekcji Ochrony Środowiska w 2017 roku opracowanych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Wytyczne

te stanowiły podstawę opracowania planu działalności kontrolnej WIOŚ w 2017 roku.

Do najważniejszych zadań w 2017 roku działalności kontrolnej uznano:

- Kontrolę wypełniania obowiązków wynikających z przepisów prawa;
- Sporządzanie raportów i informacji.

Ponadto w 2017 roku zostało wyznaczone przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska do realizacji trzech ogólnokrajowych cykli kontrolnych:

- Kontrola w zakresie realizacji zadań własnych gmin wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.
- „Ocena wykonania zadań KPOŚK przez aglomeracje ≥ 2000 RLM, na dzień 31 grudnia 2016 r., tj. po roku od upływu terminów określonych w Traktacie Akcesyjnym”
- „Ogólnokrajowy cykl kontrolny przestrzegania przez wytwórców komunalnych osadów ściekowych przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 . o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21 z późn. zm.”.

3.3. Dane wejściowe, wyjściowe i rezultaty kontroli.

Przyjęto, że Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze przy posiadanym w 2017 r. stanie zatrudnienia oraz możliwościach finansowych był w stanie przeprowadzić 1 452 kontrole podmiotów gospodarczych, których działalność ma wpływ na stan środowiska w województwie lubuskim.

Założono, że wykonanych zostanie 40 kontroli kompleksowych, 373 kontroli problemowych oraz 190 kontrole planowe oparte o dokumentację przesyłaną

do Inspektoratu. Ponadto założono, że 45 % czasu inspekcyjnego zostanie wykorzystana na załatwienie skarg i wniosków.

W ewidencji WIOŚ – wg stanu na koniec 2017 roku – znajdowało się ogółem 4 737 podmiotów gospodarczych (wzrost o 8 % w stosunku do 2016 r.). Kontrole w 2017 roku prowadzono wspomagając się ogólnopolskim Informatycznym Systemem Wspomagania Kontroli.

W roku 2017 przeprowadzono ogółem 1 452 kontrole. Liczba kontroli z wyjazdem w teren wyniosła 699, w tym 323 kontrole planowe oraz 376 kontroli pozaplanowych, z czego 326 stanowiły kontrole z ustalonym podmiotem (w tym: 217 interwencyjnych, 77 na wniosek, 9 inwestycyjnych i 23 innych) oraz 50 kontroli bez ustalonego podmiotu (w tym: 38 rozpoznań zanieczyszczenia w terenie oraz 12 kontroli transportu lub odpadów, w ramach których sprawdzono 93 środków transportu, w tym 49 pojazdów z odpadami). Ponadto przeprowadzono 751 kontroli w oparciu o dokumenty, w tym 609 kontroli opartych na analizie badań automonitoringowych oraz 144 kontrole pozostałych dokumentów.

W roku 2017 w wyniku przeprowadzonych kontroli zakładów z wyjazdem w teren (planowych i pozaplanowych) stwierdzono 307 naruszeń wymagań ochrony środowiska, w tym 200 klasy 1 i 107 klasy 2. Stwierdzone uchybienia były podstawą do wydania 266 zarządzeń pokontrolnych, udzielenia 241 pouczeń oraz nałożenia 139 mandatów karnych na łączną kwotę 51 700 zł. Ponadto wystosowano 5 wniosków do organów ścigania, 3 wnioski do sądów powszechnych oraz 41 wystąpień do innych organów. Wydano również 34 decyzje (ostateczne) wymierzające administracyjne kary pieniężne, a także 2 decyzje wstrzymujące użytkowanie instalacji oraz 1 decyzję ustalającą termin usunięcia naruszenia.

W 2017 r. wydano ogółem 162 zaświadczeń i opinii związanych z działalnością podmiotów gospodarczych. Najwięcej zaświadczeń – 142 – wydano w związku z wnioskami o niezaleganiu z płatnościami z tytułu administracyjnych kar pieniężnych za naruszanie warunków ochrony środowiska. Ponadto wydano opinie związane oceną towaru przewożonego przez granicę (4) oraz 2 informacje o funkcjonowaniu instalacji i urządzeń służących do demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji. Wydano 2 postanowienia w przedmiocie spełnienia wymagań określonych w przepisach ochrony środowiska dot. art. 41a ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, 10 informacji o stanie przestrzegania wymagań ochrony środowiska wydano na podstawie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 października 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrotu nimi lub ich rozwój” objętego programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1581). Ponadto wydano 2 zaświadczenia stwierdzające, że obiekty budowlane i urządzenia techniczne, o których mowa w przepisach ustawy, spełniają wymagania określone w przepisach o ochronie środowiska w związku z art. 18 ust. 1, pkt 5 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrocie tymi wyrobami i organizacji rynku wina (Dz. U. z 2016 r. poz. 859 z p. zm.).

W 2017 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze zrealizował kontrole wybranych gmin i regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych w ramach cyklu kontrolnego „Kontrola w zakresie realizacji zadań własnych gmin wynikających z ustawy utrzymania czystości i porządku w gminach.” oraz „Gminy (kolejne 10%). Punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych w każdej skontrolowanej gminie (w przypadku gdy zostały utworzone na

jej terenie)”. Ponadto zrealizowano cykle kontrolne „Ocena wykonania zadań KPOŚK przez aglomeracje $\geq$ 2000 RLM, na dzień 31 grudnia 2016 r., tj. po roku od upływu terminów określonych w Traktacie Akcesyjnym” oraz „Ogólnokrajowy cykl kontrolny przestrzegania przez wytwórców komunalnych osadów ściekowych przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 . o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21 z późn. zm.)”.

W 2017 r. do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze wpłynęły 522 wnioski o podjęcie interwencji oraz 1 skarga na działalność LWIOŚ.

Spośród 522 przyjętych wniosków o podjęcie interwencji, 96 wniosków (18,39 % ogółu przyjętych) przekazano do załatwienia według właściwości do innych organów i instytucji tj.: urzędów miast i gmin, starostw powiatowych, powiatowych inspektorów sanitarnych i powiatowych inspektorów nadzoru budowlanego. Pozostałe 426 przyjętych wniosków załatwiono we własnym zakresie (81,61 % ogółu przyjętych).

Działania podjęte przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze w związku z załatwianiem skarg i wniosków charakteryzują następujące dane liczbowe:

- liczba przeprowadzonych kontroli – 376,
- liczba nałożonych mandatów karnych – 89 (na łączną kwotę 33 800 zł),
- liczba udzielonych pouczeń – 123,
- liczba wydanych zarządzeń pokontrolnych – 132,
- liczba wniosków skierowanych do organów ścigania – 3,
- liczba wniosków skierowanych do organów administracji rządowej – 7,
- liczba wniosków skierowanych do organów administracji samorządowej – 19,
- liczba wszczętych postępowań karno-administracyjnych – 38,
- liczba wydanych decyzji nakładających zobowiązania niepieniężne – 2.

3.4. Ocena działalności kontrolnej

Pomimo wystąpienia trudności kadrowych (przebywanie pracowników na urloпах rodzicielskich, długotrwałych zwolnieniach lekarskich) w pełni zrealizowano założenia planu na 2017 rok. Wykonano zaplanowane zadania i zrealizowano cele kontrolne. Sprawozdanie z działalności zostało przyjęte przez Wojewodę Lubuskiego i Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

4. DZIAŁANIA PLANOWANIE NA ROK 2019

4.1. Dokumenty wyjściowe

Przy planowaniu działalności kontrolnej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze na 2019 r. uwzględniono następujące opracowania i wytyczne:

- opracowanie pn. „Ogólne kierunki działania organów Inspekcji Ochrony Środowiska w latach 2016-2020”,
- wytyczne do planowania działalności organów Inspekcji Ochrony Środowiska w 2018 r. zatwierdzone przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska,
- obowiązki raportowania do Komisji Europejskiej wynikające m.in. z Traktatu Akcesyjnego – „Środowisko naturalne”, określone przez Ministra Środowiska,
- wyniki monitoringu powietrza i wód powierzchniowych w województwie lubuskim,
- podstawowe problemy ochrony środowiska na terenie województwa oraz wnioski z oceny stanu przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez kontrolowane podmioty,

- przegląd zakładów o dużym ryzyku powstania awarii (kontrola co najmniej raz w roku) i o zwiększonym ryzyku zaistnienia awarii (kontrola co najmniej raz na dwa lata),
- dane zawarte w ewidencji kontroli i ewidencji podmiotów korzystających ze środowiska, oraz dokumentacji przebiegu i efektów kontroli, w tym również dane z prowadzonej przez WIOŚ listy zakładów eksploatujących instalacje podlegające obowiązkowi uzyskania pozwolenia zintegrowanego,
- skargi i wnioski o interwencje wpływające do WIOŚ,
- zasady planowania kontroli określone w Systemie Kontroli opracowanym w ramach Projektu PL-0100 „Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska, na podstawie doświadczeń norweskich”.

W 2019 r. zadania kontrolne realizowane będą jako:

- kontrole terenowe, związane z wyjazdem w teren do kontrolowanych przedsiębiorców i innych jednostek organizacyjnych,
- kontrole bez wyjazdu w teren, oparte na analizie posiadanej albo przekazanej do WIOŚ dokumentacji.

4.2. Cele i zadania kontrolne

Na podstawie analizy przedstawionych wyżej materiałów oraz możliwości kontrolnych WIOŚ ustalono ostatecznie 54 cele kontrolne na 2019 rok.

Ogólnopolskie cele kontroli

1. Kontrola przestrzegania przepisów w zakresie gospodarki odpadami przez podmioty prowadzące działalność w zakresie zbierania odpadów, przetwarzania odpadów w miejscach stwarzających ryzyko wystąpienia pożaru.
2. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących odzysku odpadów poza instalacjami i urządzeniami w miejscach niekorzystnie przekształconych i rekultywowanych z wykorzystaniem odpadów (wzrostki pożwirowe, pokopalniane itp.).
3. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących gospodarki odpadami przez podmioty wytwarzające odpady drewnianych podkładów kolejowych oraz przetwarzających te odpady.
4. Kontrola przestrzegania przepisów w zakresie zagospodarowania odpadów azbestu usuwanych z pokryć dachowych, instalacji i innych urządzeń i konstrukcji, zgodnie z przepisami w zakresie gospodarki odpadami.
5. Kontrola przestrzegania przepisów w zakresie realizacji obowiązków wynikających z przepisów oraz decyzji administracyjnych przez prowadzących składowiska odpadów, w tym przestrzeganie zakazu kierowania odpadów biodegradowalnych oraz przepisów rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 16 lipca 2015 r. w sprawie dopuszczania odpadów do składowania na składowiskach (Dz. U. z 2015 r. poz. 1277).
6. Kontrola przestrzegania przepisów w zakresie przestrzegania przez transportujących odpady przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 7 października 2016 r. w sprawie szczegółowych wymagań dla transportu odpadów (Dz. U. z 2016 r. poz. 1742) – udział w kontrolach z innymi organami.
7. Kontrola stosowania przepisów ustawy z dnia 10 lipca 2008 r. o *odpadach wydobywczych* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1849), w tym kontrola obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych jako realizacja celu wskazanego w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami 2022.
8. Aktualizacja spisu zamkniętych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych oraz opuszczonych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych.
9. Kontrola nielegalnej działalności w zakresie gospodarki odpadami we współpracy z organami ścigania.
10. Kontrola terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych w celu oceny realizacji zadania ujętego w Krajowym planie gospodarki odpadami 2010 „Rekultywacja

terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych składowaniem niebezpiecznych odpadów przemysłowych” przewidywanego do wykonania w latach 2009–2010.

11. Kontrola organizacji odzysku, podmiotów zbierających oraz instalacji do przetwarzania ZSEE.
12. Kontrola instalacji do przetwarzania zużytych baterii i zużytych akumulatorów.
13. Kontrola punktów zbierania pojazdów, stacji demontażu pojazdów.
14. Kontrola wytwórców odpadów medycznych i weterynaryjnych oraz podmiotów je przetwarzających (prowadzących spalarnie odpadów).
15. Kontrola przestrzegania przepisów o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi.
16. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 14 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1803, z późn. zm).
17. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2018 r. poz. 1454, 1629).
18. Kontrola w zakresie zagospodarowania osadów ściekowych.
19. Kontrola zakładów, w których występują urządzenia o zawartości oleju zawierającego PCB powyżej 5 dm³ oraz o stężeniu PCB powyżej 50 ppm.
20. Kontrola wytwórców olejów odpadowych, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania tych odpadów oraz przekazywanie ich do dalszego zagospodarowania, a także kontrola podmiotów prowadzących odzysk i regenerację odpadów olejów odpadowych oraz poddających je innym procesom odzysku, jako realizacja celu wskazanego w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami 2022.
21. Kontrola przestrzegania przez podmioty zajmujące się obrotem na rynku sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz gospodarowaniem zużytym sprzętem wymagań, wynikających z ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1466).
22. Kontrola przestrzegania przez podmioty wymagań wynikających z ustawy z dnia 20 lipca 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 578).
23. Kontrola przestrzegania przepisów obowiązujących w zakresie międzynarodowego przemieszczania odpadów.

24. Kontrola funkcjonowania instalacji przetwarzających i wytwarzających odpady, do których są przywożone, lub z których są wywożone odpady w ramach międzynarodowego przemieszczania odpadów.
25. Kontrola przestrzegania warunków dotyczących ilości pobieranej wody, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych.
26. Kontrola przestrzegania warunków dotyczących ilości i jakości ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych.
27. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do urządzeń kanalizacyjnych będących własnością innych podmiotów, ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego.
28. Kontrola podmiotów prowadzących produkcję rolną oraz działalność, w ramach, której są przechowywane odchody zwierzęce lub stosowane nawozy, w zakresie stosowania Programu działań oraz przepisów dotyczących ochrony wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych.
29. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy o nawozach i nawożeniu w zakresie warunków stosowania i przechowywania nawozów, nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” oraz środków wspomagających uprawę roślin.
30. Kontrola warunków stosowania i przechowywania nawozów organicznych, środków wspomagających właściwości gleby, wyprodukowanych w instalacjach, w tym w biogazowniach rolniczych w procesie produkcji energii z biomasy.
31. Kontrola w zakresie bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego.
32. Kontrola gospodarstw rolnych podlegających ocenie wypełniania wymogów wzajemnej zgodności (cross-compliance).
33. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących substancji kontrolowanych, nowych substancji oraz fluorowanych gazów cieplarnianych.
34. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących substancji chemicznych i ich mieszanin.
35. Kontrola w zakresie spełniania przez producentów produktów zawierających lotne związki organiczne – farby i lakiery przeznaczone do malowania budynków i ich elementów wykończeniowych, wyposażeniowych oraz związanych z budynkami i tymi elementami konstrukcji oraz mieszaniny do odnawiania pojazdów.

36. Kontrola w zakresie spełniania przez użytkowników produktów zawierających lotne związki organiczne – farby i lakiery przeznaczone do malowania budynków i ich elementów wykończeniowych, wyposażeniowych oraz związanych z budynkami i tymi elementami konstrukcji oraz mieszaniny do odnawiania pojazdów.
37. Kontrola przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji gazów i pyłów do powietrza.
38. Kontrola wykonywania zadań określonych w programach ochrony powietrza i planach działań krótkoterminowych.
39. Kontrola wypełniania obowiązków wynikających z udziału w systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.
40. Kontrola przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji hałasu do środowiska.
41. Kontrola zgodności wyrobów z zasadniczymi lub innymi wymaganiami przestrzegania Dyrektywy 2000/14/WE w sprawie emisji hałasu do środowiska przez urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń.
42. Kontrola zawartości siarki w ciężkim oleju opałowym stosowanym w instalacjach energetycznego spalania paliw.
43. Kontrola zawartości siarki w oleju do silników statków żeglugi śródlądowej.
44. Kontrola przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez prowadzących instalację wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego.
45. Kontrola, jakości danych dostarczanych przez prowadzących instalację w ramach Krajowego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń.
46. Kontrola w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom.
47. Kontrola w zakresie poziomów pól elektromagnetycznych.
48. Kontrola w zakresie przestrzegania przepisów, o których mowa w art. 136a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.
49. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych.
50. Kontrola w zakresie zgodności dostępu i wykorzystania zasobów genetycznych i tradycyjnej wiedzy związanej z zasobami genetycznymi oraz podziału korzyści z ich wykorzystania.

51. Kontrola przestrzegania przepisów prawa wynikających z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 995/2010 ustanawiającego obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna.
52. Kontrola wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska.
53. Kontrola realizacji zarządzeń pokontrolnych.

54. Cel wojewódzki: przestrzeganie przez podmioty gospodarcze przepisów i decyzji administracyjnych w zakresie ochrony środowiska.

Uwaga:

Cel 7 - Kontrola stosowania przepisów ustawy z dnia 10 lipca 2008 r. o *odpadach wydobywczych* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1849), w tym kontrola obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych jako realizacja celu wskazanego w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami 2022 oraz Cel 19 - kontrola wyeliminowania z użytkowania instalacji i urządzeń zawierających powyżej 50 ppm PCB, nie będą zrealizowany przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze gdyż problematyka w nich zawarta nie występuje na terenie województwa lubuskiego.

4.3. Priorytety – cykle kontrolne

W 2019 r. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska wyznaczył do realizacji dwa ogólnokrajowe cykle kontrolne obejmujące następujące zagadnienia:

1. Kontrola w zakresie przestrzegania przez gminy przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.
2. Kontrola w zakresie przestrzegania przez podmioty zbierające zużyte baterie i zużyte akumulatory przepisów ustawy o bateriach i akumulatorach oraz ustawy o odpadach.

4.4. Procedury opracowywania programu kontroli planowych

Roczny plan kontroli obejmuje kontrole kompleksowe i problemowe zakładów, w tym kontrole wyrobów oraz cykle kontrolne. Wyznaczenie zakładów do kontroli

odbywa się w oparciu o corocznie aktualizowaną ewidencję zakładów z podziałem według kategorii ryzyka oddziaływania zakładów na środowisko, przyjęte cele działalności kontrolnej i priorytety oraz zasoby kadrowe.

Podczas typowania zakładów do planu rocznego, skorzystano z danych zawartych w Informatycznym Systemie Kontroli (ISK). System wskazał jakie zakłady z zapisanych w ISK powinny zostać objęte kontrolą w danym roku, wg zasad dotyczących częstotliwości kontroli:

- zakłady zaliczane do I kategorii ryzyka są objęte coroczną kontrolą,
- zakłady należące do II kategorii ryzyka powinny zostać skontrolowane nie rzadziej niż raz na 3 lata,
- zakłady z III kategorii co 4 lata,
- zakłady z IV kategorii co 5 lata, lub rzadziej.

Zakłady skontrolowane w roku poprzedzającym planowanie nie były uwzględnione w planie kontroli na rok następny (z wyłączeniem zakładów z kategorii I oraz szczególnych przypadków uzasadniających konieczność przeprowadzenia kontroli).

Podczas planowania uwzględniono również zmienne parametry, tj:

- priorytety do realizacji określone przez GIOŚ (o charakterze ponad wojewódzkim),
- priorytety do realizacji charakterystyczne dla województwa,
- cele kontroli, które będą realizowane w toku kontroli,
- liczbę i charakter kontroli (kompleksowe, problemowe) w terenie,
- rezerwę czasową na kontrole dokumentacyjne automonitoringowe,
- rezerwę czasową na kontrole pozaplanowe (w terenie i dokumentacyjne),

- potrzebę przeprowadzania kontroli w terminach indywidualnie określonych w decyzjach administracyjnych dotyczących warunków wykonywania działalności wpływającej na środowisko (np. odroczenie terminu płatności, wstrzymanie użytkowania instalacji lub urządzenia, wyznaczenie terminu usunięcia negatywnych skutków powstałych w środowisku, w tym usunięcia skutków poważnych awarii lub naprawienia szkód w środowisku),
- dostępne zasoby kadrowe.

4.5. Procedury prognozowania kontroli nieplanowych

W planowaniu rocznym założono, że 40% czasu inspekcyjnego wykorzystane będzie na samokształcenie inspektorów, uczestnictwo w szkoleniach wewnętrznych i zewnętrznych oraz prowadzeniu kontroli pozaplanowych wynikających z przyjętych skarg i wniosków o interwencję. Doświadczenia z minionych lat wskazują, że występuje stały znaczący wzrost zgłaszanych wniosków o interwencję. Stąd rezerwę czasu na kontrole pozaplanowe, nie ujęte w planie, przyjęto na poziomie 40 %. Ilość przyjmowanych wniosków o interwencję oraz działań na zgłoszenie w związku z występowaniem zdarzeń o charakterze poważnej awarii szacowana jest na ok. 400 rocznie. Czas załatwienia wniosków o interwencję zbliżony jest do czasu prowadzenia kontroli planowej problemowej.

4.6. Procedury do koordynacji z organizacjami partnerskimi

Dla realizacji ustawowych obowiązków Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska podjął współpracę z organizacjami partnerskimi. Współpraca ta została

potwierdzona porozumieniami dwustronnym zawartym pomiędzy Lubuskim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska, a :

- Lubuskim Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej w Gorzowie Wlkp.,
- Lubuskim Wojewódzkim Inspektorem Nadzoru Budowlanego w Gorzowie Wlkp.
- Lubuskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Gorzowie Wlkp.,
- Lubuskim Wojewódzkim Inspektorem Transportu Drogowego w Gorzowie Wlkp.,
- Lubuskim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Gorzowie Wlkp.,
- Komendantem Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Rybackiej w Gorzowie Wlkp.,
- Komendantem Nadodrzańskiego Oddziału Straży Granicznej w Krośnie Odrzańskim i Dyrektorem Izby Celnej w Rzepinie,
- Lubuskim Wojewódzkim Lekarzem Weterynarii w Zielonej Górze,
- Okręgowym Inspektorem Pracy w Zielonej Górze,
- Regionalnym Dyrektorem Lasów Państwowych.

Koordinacja współpracy wynika z zapisów zawartych w poszczególnych porozumieniach i jest indywidualnie sprecyzowana dla każdego porozumienia.

W związku ze zmianami do ustawy o IOŚ które dokonały się w 2018 r. przewiduje się renowację zawartych porozumień do warunków ustalonych w znowelizowanej ustawie

5. DZIAŁANIA KONTROLNE W 2019 ROKU

Zgodnie z założeniami uwzględniającymi możliwości finansowe oraz kadrowe przyjęto, że w 2019 roku przeprowadzonych zostanie 656 kontroli podmiotów gospodarczych, których działalność ma wpływ na stan środowiska w województwie lubuskim.

5.1. Kontrole planowe

Przyjęto, że Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze przy obecnym stanie zatrudnienia oraz możliwościach finansowych wykona 656 kontroli. Założono, że wykonanych zostanie: 40 kontroli kompleksowych, 360 kontroli problemowych oraz 256 kontroli planowych opartych o dokumentację przesyłaną do inspektoratu przez podmioty zobowiązane. Ponadto założono, że ok. 40% czasu inspekcyjnego wykorzystane zostanie na samokształcenie, uczestnictwo w szkoleniach resortowych i wewnętrznych, przeprowadzanie kontroli terenowych związanych z wystąpieniem zdarzeń o charakterze poważnych awarii oraz na załatwianie skarg i wniosków o interwencje. Podział kontroli na Wydział Inspekcji w Zielonej Górze i Dział Inspekcji w Gorzowie Wlkp. przedstawia poniższa tabela.

	Rodzaj kontroli			Razem
	Kompleksowa	Problemowa	Dokumentacyjna	
Wydział Inspekcji – Zielona Góra	24	211	150	385
Dział Inspekcji – Gorzów Wlkp.	16	149	106	271
Razem	40	360	256	656

Uwaga!

Plan kontroli może zostać zrealizowany pod warunkiem zapewnienia przewidywanego budżetu oraz utrzymania dotychczasowego zatrudnienia.

Wykaz przewidzianych do kontroli zakładów, podmiotów gospodarczych oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą przedstawiono w załączniku tabelarycznym nr 1 do niniejszego planu działalności kontrolnej.

5.2. Kontrole pozaplanowe na wniosek

Teoretycznie istnieje niewielka rezerwa czasowa wykonywania kontroli Wydziału i Działu Inspekcji, ale ze względu na ograniczenia finansowe przewidziane w budżecie możliwości jej wykorzystania będą sporadyczne. Dodatkowe wnioski o przeprowadzenie nieplanowanej kontroli rozpatrywane będą możliwie bezzwłocznie. Wstępnie przyjęto wykonanie 400 kontroli pozaplanowych.

5.3. Skargi i interwencje

Skargi załatwiane będą zgodnie z obowiązującymi przepisami Kodeksu postępowania administracyjnego. Obecnie trudno ocenić jaka będzie ich ilość i merytoryczna wartość przekazanych informacji. W 2017 r. do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze oraz do Delegatury Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. wpłynęły 522 wnioski o podjęcie interwencji i należy założyć, że ich ilość w 2019 r. będzie porównywalna bądź większa ze względu na stałą tendencję wzrostową ilości przyjmowanych od obywateli skarg i wniosków o interwencję.

5.4. Inne działania

Inne działania, w których będą uczestniczyć pracownicy Wydziału i Działu Inspekcji WIOŚ to:

- współpraca z Laboratorium oraz Wydziałem Monitoringu Środowiska, Wydziałem Administracyjno-Technicznym i Zamówień Publicznych, Wydziałem Organizacji, Kadr i Szkoleń, Wydziałem Budżetu, Finansów i Egzekucji Należności Pieniężnych;
- współdziałanie z innymi organami kontrolnymi;
- współpraca z organami samorządowymi;
- współdziałanie z organami ścigania;
- współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi w zakresie ochrony środowiska.

6.0. Organizacja pracy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w 2019r. w związku ze zmianami wprowadzonymi do ustawy o IOŚ w 2018 r.

Podstawową zmianą wprowadzoną w znowelizowanej w 2018r. ustawie o Inspekcji Ochrony Środowiska jest ustanowienie pracy Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony Środowiska w systemie ciągłym zmianowym. Dla realizacji tego zadania WIOŚ w Zielonej Górze uzyskał możliwość zatrudnienia dodatkowo 32 inspektorów. Przewiduje się że zatrudnienie to umożliwi zrealizowanie pracy w systemie ciągłym zmianowym oraz zadań dodatkowych wymienionych w znowelizowanej ustawie o IOŚ oraz zmienionej ustawie i odpadach. Zakłada się, że nowozatrudnieni inspektorzy uzyskają pełną gotowość do pełnienia funkcji kontrolnych w II półroczu 2019 r. Pierwsze półrocze będzie okresem szkoleń i uzyskiwania kwalifikacji inspektorskich. Szkolenia podstawowe będą się odbywały miejscowo przy wykorzystaniu istniejącego zasobu kadrowego, a szkolenia specjalistyczne

zakończone egzaminem państwowym będą przeprowadzone przez specjalistów z Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Po tym okresie WIOŚ uzyska pełną gotowość do realizacji zadań w nowych uwarunkowaniach prawnych. Dla okresu przejściowego (I półrocze 2019r.) ciągłość i zmianowość pracy WIOŚ będzie zapewniona przy wykorzystaniu istniejącego zasobu kadrowego (20 inspektorów) oraz kierownictwa Wydziału i Działu Inspekcji (4 osoby). Zaplanowano zorganizowanie zespołów dyżurnych dwuosobowych pełniących dyżury w cyklach tygodniowych od poniedziałku do niedzieli. Dyżury pełnione w dni robocze, rozpoczynają się będą o godzinie 15³⁰ i trwać będą do godziny 7³⁰ dnia następnego. Dyżur weekendowy rozpoczynać się będzie w każdy piątek o godzinie 15³⁰ i trwać będzie do poniedziałku godzina 7³⁰.

Zespół dyżurny Inspektorów wyposażony będzie w telefon komórkowy, którego numer znany będzie wszystkim służbom kontrolnym i ratunkowym zapewniającym ciągłość bezpieczeństwa państwa. Zapewniona też będzie ciągła łączność pomiędzy członkami zespołu dyżurnego. Zespół dyżurny wyposażony będzie w środki transportowe i zestawy próbobiorcze niezbędne do podjęcia natychmiastowych działań w terenie.

Opracował zespół w składzie:

Naczelnik Wydziału Inspekcji

Andrzej Uchman

Z-ca Naczelnika Wydziału Inspekcji

Monika Masklak

Kierownik Działu Inspekcji

Maria Staroń

Z-ca Kierownika Działu Inspekcji

Tomasz Parada